
Co dál s informacemi o armádě?

K článku pplk. Ing. Miroslava Martiňáka a plk. Ing. Karla Kozáka
uveřejněnému ve VR č. 4/1993

Autoři příspěvku v úvodu vysvětlují základní pojmy informací a informatiky na úrovni poznání, kterého bylo v České republice dosaženo již počátkem osmdesátých let.

V rozboru absolutní, relativní a relevantní informace jsou porušena pravidla formální logiky.

Platí-li definice absolutní informace uváděná autory (str. 65), pak absolutními informacemi jsou pouze ty, které rozšiřují hranice lidského poznání, např. vynálezy a objevy.

Platí-li definice relativní informace uváděná autory (str. 65), pak relativní informace je každá informace, kterou příjemce dosud neznal.

Dále tvrzení, že absolutní informace jsou zpravidla jen pro některé uživatele informací relativními, je nepravdivé. Logicky správné tvrzení je, že některé absolutní informace jsou pro některé uživatele nepotřebné nebo nejsou pro jeho danou potřebu relevantní.

Autoři neuznávají, že relevantní informace je jakákoliv informace, která je významná, důležitá, závažná **pro danou věc**, tedy bez ohledu na to, zda je příjemci známa nebo ne.

Relevance není problémem poznání, ale problémem výběru (rešeršním).

Tvrzení, že se opomíjí skutečnost, že informace může mít různý charakter, působí anachronicky. Je vyvráceno celým rozvojem a praxí informačního průmyslu. Stejně anachronicky působí zmínky o nebývalé dynamickém rozvoji oblasti informací v současné době, informační explozi a informačních technologiích (str. 66). Tyto otázky byly aktuální před více než 20 lety.

"Zvládnutí a provedení podrobné a pečlivé klasifikace informací" (str. 66 a následující) se autorům nevydařilo. Chybí jasný, prakticky použitelný definiční obor zpravodajské informace zahrnující sémantické atributy, které umožní zpravodajskou informaci definovat jako samostatnou zvláštní třídu a zřetelně ji odlišit od jiných, zejména podobných tříd (vojenská informace, průzkumná informace).

S "obsahovým ztotožněním širokého tematického záběru zpravodajské informace se strukturou všech systémů a podsystémů, zabývajících se problematikou obrany, armády i bezpečnosti" (str. 67) nelze souhlasit z hlediska praktického (těmito otázkami se zabývá obrovské množství vládních, nevládních, akademických, vědeckých, hospodářských, politických, společenských aj. institucí) ani teoretického (tato problematika není jen předmětem zpravodajské informace, ale i vědeckých, technických a ekonomických informací, politologické informace aj.).

Článek "Co dál s informacemi v armádě" nedává odpověď na základní otázky:

- 1. Jak zúžit rozsáhlé oblasti překrývání tematického záběru zejména mezi systémem politologické informace, systémem vědecké a technické informace, systémem ekonomické informace a systémem zpravodajské informace?
- 2. Jek odstranit z nich vyplývající obrovský rozsah nežádoucích duplicitních činností?
- 3. Co opravňuje existenci zpravodajské informace jako samostatné zvláštní třídy v podmínkách, kdy veřejně přístupné informace v oblasti mezinárodní bezpečnosti, obrany a armády jsou z různých aspektů zpracovávány celou řadou informačních systémů? Jaké jsou její sémantické atributy?
- 4. Které z těchto sémantických atributů ji zřetelně odlišují od ostatních tříd informací? Není jedním z nich např. atribut, že zpravodajskou informací je veřejně nepřístupná a v důležitém zájmu utajovaná informace, kterou lze získat jedině překonáním systému její ochrany?

Podle názvu článku bylo možné očekávat, že autoři přinesou nové poznatky a navrhnou nové přístupy k racionální dělbě práce mezi současnými informačními systémy, zejména v oblasti poslání a působnosti AČR. Příčinou, proč se jim to nepodařilo, je, že nedokázali definovat zpravodajskou informaci, odlišit ji od jiných tříd informací a integrovat ji do racionálně uspořádané informační soustavy.

Ing. Jaroslav Němec